

Kun. A. Jasenauskas MIC

Didžioji Savaitė

Hosanna šauksmu įžengiame į Gavėnios paslapčių slėpinius: į Kristaus Kančią, mirtį ir prisikėlimą, ir iš jų einantį mūsų atpirkimą ir dvasinį atgimimą.

Kristus eina į savo kančią ir mirtį ne kaip belaisvis ir pasmerktasis, bet kaip valdovas. Jis prisiima ne tą kančią ir mirtį, kurią Jam nori paskirti nusidėjėliai, bet Jo iš anksto amžių glūdumoje nutartą ir Jo pranašų bei Jo paties paskelbtą. Kiek kartų žydai norėjo Jį nužudyti, tačiau savo norų neįstengė įvykdyti, nes nebuvo atėjęs Jo numatytas laikas ir buvo taikoma ne Jo pasirinkta mirtis. Kenčiantis ir mirštantis Kristus žiūri, kad ligi mažiausios smulkmenos būtų įvykdintos Jo kančios, mirties ir prisikėlimo pranašystės.

Judas, Kaipas, Pilotas, Jį smerkianti minia, budeliai — visi jie piktos valios žmonės, bet Dievo Apvaizdos panaudoti, kad būtų Kristaus atpirkimo aukos priemonės, draug su kryžium, vinimis ir kitais negyvais daiktais. Jie savo veiksmais visi ko kita siekė, o Dievas jų veiksmus panaudojo įvykdymui to, ką Jis Rojuje pranešė ir vėliau per pranašus skelbė.

Kristus kentėjo ne dėl to, kad Jį Judas išdavė, arba kad žydų taryba pasmerkė, arba kad Pilotas Jį mirti nuteisė, bet dėl to, kad Jis pats norėjo. O to noro pagrindas

— Jo dieviškoji meilė mums, kad būtume išplėsti pragarui, kad būtų mums gražinta sielų gyvybė, laisvė ir Dievo vaikų kilnumas.

Tačiau tai, kad Jis pats norėjo kentėti, nė kiek nemažino Jo skausmų, kančios ir mirties baisumų; nemažėjo ir žmonių, Ji pasmerkusių ir kančiniusių, atsakomybė. Bet už tat negyvi Jo kančios įrankiai: kryžius, vinys, erškėčiai ir kiti tapo didžios pagarbos daiktais; ypatingai kryžius, Kristaus paniekinimo ir mirties medis virto mūsų išaukštinimo, išlaisvinimo ir gyvybės simboliu t. y. ženklu.

Hosanna Dovydo Sūnui! Palaimintas, kuris eina Viešpaties vardu. O Izraelio Karaliau, Hosanna aukštybėse! Tais maldos šauksmais prasideda palmių arba verbų pašventinimo apeigos.

Palmė — pergalės ženklas; ji yra taip pat teisingumo — šventumo ženklas. Teisingas klestės kaip palmė, sako psalmininkas (Ps. 91, 31). Palmė reiškia dangaus gyvenimą. Apie tuos, kurie žemėje kliūtis nugalėjo rašo šv. Jonas Apreiškimo knygoje (7, 9).

— Stovi prieš sostą ir avinėlio akivaizdoj baltais rūbais apsivilkę, o jų rankose palmės.

Dalyvaukime ir mes tose gražiose ir giliuose senovės siekiančiose iškilmėse. Turė-

kime su savim verbos šakelę, kad ją pašventintą parneštume namo ir prie paveiklo žymioje vietoje prisegę, turėtume nuolatini žadintoją eiti šventųjų pergalės keliu.

Šios dienos procesija jau ketvirtame šimtmety Jeruzalėje buvo daroma, o palmių šventinimas pradėta šventinti tiktai devintuoju šimtmečiu.

Kunigas violetiniais procesijos rūbais apsivilkęs sveikina tikinčiuosius — Viešpats su jumis ir gavęs atsakymą — ir su tavo dvasia, meldžias:

Dieve, kurį privalome garbinti ir mylėti, paskalsink mumyse neišpasakytos Tavo malonės dovanas. Savo sūnaus mirtimi davei mums viltį pasiekti tai, ką tikime; suteik, kad Jojo prisikėlimu tikrai galėtume ateiti ten, į kur keliaujame. Kuris su Tavimi gyvena ir viešpatauja per amžius.

Po to kunigas skaito iš Senojo Testamento apie Izraelitų kelionę dykumoje ir jų poilsį palmių unksmėje. Po skaitymo choras gieda taip vadinamą responsorę. Joje sakoma apie žydų susitarimą nužudyti Jėzų. Taigi, už tą visą globą, kurią iš Dievo patyrė žydų tauta, atsimokama biauria šventvagyste ir žudynėmis. Kita responsorė vaizduoja Jėzų Alyvų kalne besimeldžiantį ir sakantį: Tėve, jei galima, teaplenkia mane šita taurė.

Savaime mintys krypsta ir į lietuvių tautą, tiek daug malonių iš Dievo gavusią ir tik Dievui stebuklingai padedant ne-

priklausomybę atgavusią ir Dievui atsimo-
kančią negirdėtu girtuokliavimu, paleistu-
vyste, bedievybe. Ir ima baimė, kad lie-
tuviai nebūtų, kaip žydų tauta išblaškyta,
o jų žemė kitiems atiduota.

Chorui pabaigus giedoti, kunigas skai-
to šv. Mato (21, 1-9) evangeliją, apie ka-
rališką Jėzaus įėjimą į Jeruzalę.

Palmių šventinimas. Prie altoriaus
yra keli pundeliai šakelių pašventinti.
Jos bus laikomos ligi pelenų dienos.
Tada bus sudegintos, o jų pelenais bus ti-
kinčiųjų galvos barstomos. Taip baigiasi
kiekviena pasaulio garbė!

Pirmoje maldoje kunigas prašo Dievą
palaimint palmes ir tuos, kurie jas su savim
turi atsinešę, kad gerais darbais pasipuošę
pasitiktų Kristų ir Jo būtų įvesti į amžiną
laimę.

Maldą baigęs, kunigas gieda prefaciją,
tą iškilmingą giesmę, kuri giedama šv. Mi-
šiose prieš Sanktus. Tai giesmė Dievui Su-
tvėrėjui ir Atpirkėjui padėkoti ir pagarbin-
ti. Baigiasi žodžiais: šventas, šventas, šven-
tas Viešpats galybių Dievas, pilnas yra
dangus ir žemė Jo garbės. Hosanna aukš-
tybėse.

Ir vėl eina penkios ilgokos maldos. Jose Die-
vas maldaujamas palaiminti ir pašvęsti šakeles, pri-
menančias tą šakelę, kurią į Nojaus laivą balan-
dėlis atnešė. Prašoma taip pat palaiminimo sie-
lės ir kūno palmių laikytojams.

Po tų maldų kunigas dalina verbas.

PRASIDEDA PROCESIJA

Choras gieda evangelijos aprašytą V. Jėzaus iškilmingą į Jeruzalę įžengimą. Procesijos metu galima giedoti giesmę: „Kryžiau šventas“ arba kurią nors kitą Gavėnios giesmę.

Kai Romos imperatorius grįždavo nugalėjęs priešą, visas miestas ėjo jo pasitikti prie iškilmės vartų, jo garbei pastatytų. Eikime mes pasitikti Kristų, mirties nugalėtoją, giedodami Jo garbei giesmes. Netinka mums būti tik žiūrovais; veikliai dalyvaukime pamaldose.

Procesijai grįžtant durys bažnyčios užsidaro. Procesija sustoja. Kristui nugalėtojui giedama pergalės giesmė.

Jai nutilus kryžiaus liemeniu suduodama į bažnyčios duris ir jos atsидaro, nes kryžius atvėrė dangaus vartus.

Procesija veda mus prie altoriaus, kur prasidės Kristaus auka. Per Mišias skaitoma Jo kančia, šv. Mato užrašyta. Mes niekad nepamirškime, kad Kristaus kančia ir mirtis yra Jo pergalė, nes Kristus per savo mirtį sunaikino mirties galybę. Lygiai atsiminkime, kad ir mūsų gerai nešami kentėjimai, būdami su Kristaus kentėjimais sujungti, gauna tą pačią išganomąją galią ir veda mus į pergalę. Tada ir mūsų gyvenimą lydės Hosannos giesmė.

KRISTUS — AUKŠČIAUSIAS KUNIGAS

Didysis Ketvirtadienis savo giedria ir džiaugsmo nuotaika išsiskiria iš liūdesio dienų. Tikrai, yra ko džiaugtis. Juk šandien atgailojančių susitaikymo su Bažnyčia, su Kristumi ir su artimu diena. Šandien šventųjų Aliejų — ligonių, katekumenu ir krizmos pašventinimas ir katekumenu paskutinis kvotimas; dar dvi dienos ir katekumenu troškimas — per Krikštą atgimti dangui — bus išpildytas. Šiandien visi prie vieno stalo susijungs su Kristumi šv. Komunijoje, nes toje dienoje Kristus, kaip Aukščiausias Kunigas Melkisedeko apeigų prieš eidamas kentėti duoną ir vyną pvertė savo kūnu ir krauju, kad būtų žemės keleiviams maistu jų kelionėje į dangų. Tik pats Dievas galėjo žmonėms palikti taip stebėtinai didelę meilės auką. Kristus šandien pakėlė Apaštalus į kunigų — aukotojų poaukštį ir plaudamas jiems kojas, pamokė juos, kad jie pasižymėtų didžiu nuolankumu ir meile patarnavime. — Aš Viešpats ir jūsų Mokytojas... daviau jums pavyzdį, kad... ir jūs taip darytumėte (Jon. 13, 12). Naują įsakymą duodu jums, kad viens kitą mylėtumėte, kaip aš jus numylėjau (Jon. 13, 34).

Didžiosios savaitės apeigos dvelkia gilia senove. Tai, kas joje mūs dėmesį krei-

pia savo nepaprastumu, senovės krikščionims buvo kasdieninis dalykas.

Pradžioje Didįjį Ketvirtadienį buvo laikomos trejos šv. Mišios. Pirmose — buvo duodamas viešiesiems atgailotojams išrišimas ir juos įvesdavo į bažnyčią. Per mišias visi drauge ėjo šv. Komunijos. Antrose šv. Mišiose buvo šventinami šv. Aliejai ir kvočiami katekumenai. Trečios šv. Mišios buvo laikomos Švč. Sakramento įsteigimui prisiminti. Su jomis buvo jungiamos kojų nuplovimo apeigos.

Dabar iš visų tų apeigų liko tik trečiosios šv. Mišios. Katedrose per tas šv. Mišias vyskupai šventina šv. Aliejus ir plau-na kojas pavargėliams.

Didįjį Ketvirtadienį kiekvienoj bažnyčioj tik vienos šv. Mišios laikomos, nors prie jos būtų ir daugiau kunigų. Senovėje taip per visus metus būdavo. Taip ir dabar yra Rytų apeigų bažnyčiose. Šv. Mišias laiko vyskupas ar klebonas, o kiti kunigai draug su juo prie to paties altoriaus bendrauja. Vakarų Bažnyčioje toks bendras šv. Mišių laikymas užsiliko tik kunigų šventinimuose. Naujai įšvęsti kunigai čia pat su įšventinusiu juos vyskupu bendrai laiko šv. Mišias.

Vakarienbuty tik Kristus laikė šv. Mišias, Apaštalai dalyvavo jose priimdami šv. Komuniją. Tam prisiminti šiandien bažnyčiose tik vienas kunigas laiko šv. Mišias, kiti kunigai draug su pasauliečiais prieina

šv. Komunijos. Šiandien geriausiai vaizduojama Kristaus šeimos vienybė, kuomet visi bendrai per šv. Mišias eina šv. Komunijos. Tačiau Bažnyčia, atsižiūrėdama į tikinčiųjų sąlygas, negalintiems dalyvauti šv. Mišiose, leidžia dalinti šv. Komuniją prieš ir po šv. Mišių. Tačiau kas gali, kam sveikata ir aplinkybės leidžia, turėtų dalyvauti bendroje šv. Komunijoje.

Šiandien kunigas šv. Mišiose turi ne vieną, kaip visados, bet tris šv. Ostijas. Vieną jų kunigas priima per savo komuniją, kitas dvi palieka Didžiajam Penktadieniui. Tom dviem ostijoms ir likusioms nuo dalinimo žmonėms ostijėlėms paruošiama bažnyčios koplyčia ar kuris altorius. Jie gražiai šviesiai pagražinami, gausiai balto vaško žvakėmis apšviečiami, žolynais, gėlėmis apstatomi. Pasibaigus šv. Mišioms Švč. Sakramentas procesijoje nešamas į paskirtą ir gražiai papuoštą vietą. Žmonės ją vadina kalėjimu. Gerai, kad žmonės lankydami Švč. Sakramentą prisimena, kiek iškentėjo V. Jėzus tą naktį, kaip buvo Alyvų darže suimtas. Bet visai netinkamas dalykas, kai norėdami ryškiai vaizduoti V. Jėzaus kalinimą Švč. Sakramentui paruošia kokį tamsų užkabarį bažnyčios prieangyje, prie laiptų, ar po vargonais. Tai jau perdaug.

Po procesijos kunigas nusiima baltus

Marijampolės Petro Krizučiaus
viešoji biblioteka (Vytauto g. 20)

Informacijos skyrius Nr. 70

Invent. Nr. 12/3202

rūbus, apsivelka fijoletinius ir nudengia altorius, išskyrius tą, kuriame yra Švč. Sakramentas. Tai mums irgi nepriprasta. Bet senovėje taip darydavo kasdien pasibaigus pamaldoms. Tada Švč. Sakramentas nebuvo laikomas, kaip dabar altoriuje, bet po šv. Mišių išnešamas į koplytėlę arba į šalia altoriaus esamą slėptuvę. Pats altorius buvo nudengiamas. Dabar tos apeigos primena mums V. Jėzaus apnuoginimą. Jomis vėl grįžtame į liūdesio nuotaiką. Šv. Mišiose per Gloria suskambėjo varpai ir nutilo ligi Didžiojo Šeštadienio šv. Mišių.

TAMSIOJI AUŠRINĖ

Bažnyčiose, prie kurių gyvena daugiau kunigų, Didįjį trečiadienį, ketvirtadienį ir penktadienį prieš saulėlaidį laikoma tamsioji aušrinė. Tai kunigų maldos nepaprastomis apeigomis giedamos ir kalbamos. Be altoriuje degančių šešių žvakių dar dega penkiolika žvakių sustatytų žvakidėje, turinčioje trikampio vaizdą. Po kiekvienos psalmės gesinama viena žvakė, paliekama degti tik pati aukščiausioji. Giedant Zakarijo giesmę — Palaimintas Viešpats Izraelio Dievas (Benedictus Dominus Deus Israel) — gesinamos viena po kitos altoriaus žvakės. Kai baigia ją giedoti, ministrantas ima nuo trikampio žvakidės paskutinę degančią žvakę ir ją paslepia už altoriaus, o tuo tarpu visi suklaupę kalba:

Kristus dėl mūsų buvo klusnus ligi mirties, net ligi kryžiaus mirties; užtai Dievas Jį išaukštino ir Jam davė vardą visus vardus viršijantį.

Pasigailėk manęs, Dieve, pagal Tavo didįjį gailėstingumą... Psalmę baigę kreipiamės į Dievą:

— Pažvelk, prašome, Viešpatie į šitą Tavo šeimyną, už kurią mūsų Viešpats Jėzus Kristus nedvejojo pasiduoti į nusidėjėlių rankas ir kryžiaus kančią priimti. Kuris gyvenį ir viešpatauji per amžius.

Kunigai kalbantieji aušrinę knygomis suduoda į suolus. Tan ženklan ministrantas išneša iš už altoriaus degančią žvakę, įstato ją trikampio žvakidėje, užgesina ir visi kas sau tylomis skirstos.

Dalyvaudami šitose pamaldose, mintimi skriskime į tuos laikus, kai krikščionys pamaldoms rinkosi naktimis į požeminius urvus, katakombas. Kiekvienas ateidavo su lempute ir ją kur nors statydavo. Artėjant dienai, kai saulės spinduliai sklaidė tamsą, lemputes vieną po kitos gesindavo, ligi pasidarė visai šviesu. Tada gesindavo paskutinę lemputę ir kunigas duodavo ženklą skirstytis.

Dar ir dabar kai kuriose vienuolijose tas senas paprotys išliko. Vienuoliai naktį kelia aušrinės kalbėti ir kiekvienas ateina su žiburėliu. Juos vieną po kito gesina. Pamaldoms pasibaigus, jų vyresnysis suduoda keletą kartų į suolą, kad maldos pabaigtos ir galima eiti.

Tamsiojoje aušrinėje iš psalmių ir giedojimų eina gilus liūdesys. Jie apsakoja Viešpaties Kančią ir žmonių nedorybes. Jeremijas pranašas savo raudomis stengiasi suminkštinti užrūstintą Dievo širdį ir atgaila sutrupinti nusidėjėlių širdis. Karts nuo karto girdis jo šauksmas: Jeruzale, Jeruzale, atsiversk į Viešpatį tavo Dievą.

Gesinamos žvakės primena, kad Kristaus Kančios metu visi pabėgo, liko pats Išganytojas su savo kančia. Mes irgi bėgam nuo Kristaus. Jo išsižadam, kiek kartų sunkiai nusidedam.

Žvakė už altoriaus slepiama reiškia Kristaus mirtį. Iš ten išnešama ji primena Kristaus prisikėlimą.

ŠALIN, ŠALIN, PRIE KRYŽIAUS, PRIE KRYŽIAUS JI!

Tai Didžiojo Penktadienio minios šauksmas, kuriuo reikalauja iš Piloto kad Kristų nuteistų mirti.

Mes prisiminę, kad ne minios reikavimai pasmerkė Jėzų, bet mūsų nuodėmės, kad mes kaltininkai, o Jis už mūsų kaltes nekaltoji auka, — sugraudinta ir dėkinga širdimi renkamės bažnyčiose pagarbinti Dieviškąją išlaisvintoją ir Jo mirties, o mūsų gyvybės ženklą, šv. Kryžių.

Šiandien šv. Mišių nėra, tiktai laikančio pamaldas kunigo šv. Komunija lydima šv. Mišių apeigomis. Jos yra labai labai senos: siekia tuos laikus, kada dar suaugę žmonės buvo krikštijami.

Kunigas juodais apeigų rūbais ateina prie altoriaus ir kryžiumi gula melsdamasis. Atsikėlęs skaito iš Ozejo pranašystės ir Išėjimo knygos. Pirmoje esame raginami atgailoti, antroje — apie Izraelitų Velykų apeigas. Po kiekvieno skaitymo choras gieda iš Šv. Rašto Senojo testamento apie Kristaus Kančią ir garbę.

Maldoje prašome, kad mes išvengtume Judo išdaviko likimo ir su atgailojančiu latru būtume išganyti ir gautume dalyvauti garbingame Kristaus prisikėlime.

Po antrojo skaitymo iš šv. Jono evangelijos skaitoma V. Jėzaus Kančia. Ją baigus skaityti prasideda pirmuosius krikščionybės amžius siekiančios tikinčiųjų maldos.

Jose meldžiamės už Bažnyčią ir Jos praplėtimą po visą žemę, už šv. Tėvą; už Vyskopus, kunigus, visą dvasiškiją ir visus Bažnyčios vaikus, už katekumenus; už ligonius, kalinius, belaisvius ir visus kenčiančius; už klaidatikius ir atskalūnus; už žydų atsivertimą ir pagaliau už atsivertimą pagonių. Tuo baigiasi šios dienos pirma pamaldų dalis, vadinama Katekumenų mišiomis.

NUDENGIMAS IR PAGARBINIMAS KRYŽIAUS

veda mus prie Kristaus Kryžiaus Kalvarijos kalne. Kryžius nudengiamas, nes Kristus jau nevengia budelių. Jau atėjo Jo paties paskirtas laikas kančiom ir mirčiai. Jis nebesislepia, bet eina pasitikti budelių, sakdamas: štai aš esu. Ir tarsi bejėgis duodasi kankinamas ir kryžiuojamas neatverdamas prieš budelius lūpų.

Gailesčio apimti puolame ant kelių prieš išganymo kryžių, kai kunigas jį nudengdamas ir pakeldamas gieda:

— Štai kryžiaus medis, kuriame pasaulio išganymas pakybo. Ateikite, pagarbin-
kim jį.

Kryžius nešamas į bažnyčios vidurį, kad visi dalyvaujantieji galėtų jį pagerbti. Čia jį kunigas paguldo ant patiesto kilimėlio, pats nusiima batus ir tris kartus priklaupdamas priėjęs bučiuoja jį. Paskui kryžių pagarbina kiti kunigai, ministrantai, choras ir visi kiti: vyrai iš vyrų pusės, moterys iš savo pusės. Reikia tai daryti tvarkingai, be maišaties, kaip to reikalauja vietos ir laiko rimtumas.

Tuo metu choras gieda Kristaus nusi-skundimus savo tautai:

— Manoji tauta, manoji liaudie, ką aš tau padariau, kuo tave nuliūdinau? Atsakyk man. Ar dėl to, kad tave iš Egipto nelaisvės išvedžiau, tu man savo Išgelbėtojų Kryžių paruošei?

Tas priekaištas ir mus liečia ir mes ne-kitaip savo kaltėmis padarom, todėl parpuolę ant kelių šaukiame:

— Šventas Dieve, Šventas galingasis, šventas amžinasis, pasigailėk mūsų.

Kristus išskaičiuoja visas žmonijai padarytas geradarybes ir žmonių nedėkingumą Jam. Į tai iš mūsų pusės nerandame jokio pasiteisinimo, kaip tik šauksmą:

— Šventas Dieve... pasigailėk mūsų.

PAŠVĘSTOSIOS AUKOS ŠV. MIŠIOS.

Kai visi pamaldų dalyviai pagarbino kryžių, kunigas jį paėmęs pastato ant al-

toriaus. Rikiuojasi procesija į koplyčią ar altorių, kur yra Švč. Sakramentas.

Iš ten iškilmingai nešamos Didįjį Ketvirtadienį konsekruotos — pašventos dvi Ostijos. Vieną kaip komuniją priima apeigas laikęs kunigas, o kitą po komunijos įdeda į monstranciją. Seniau drauge su kunigu komuniją priimdavo ir šiaip žmonės. Dabar Didįjį Penktadienį Švč. Sakramentas tik ligoniams duodamas.

VERKITE DIEVO ANGELAI ŠVENTIEJI

Pasibaigus tariamoms šv. Mišioms, tikriausiai sakant po kunigo komunijos, kunigai kalba mišparus. Po mišparų eina procesija su Švč. Sakramentu į altorių ar koplyčią vadinamą Viešpaties kapu, kur paliekamas Švč. Sakramentas išstatytas viešajai adoracijai. Tuo laiku giedama žmonių labai mėgiama giesmė — Verkite Dievo Angelai šventieji.

Altorių prie kurio buvo laikomos pamaldos, kunigas vėl nudengia kaip kad vakar dieną. Pavakary laikoma tamsioji aušrinė. Tuo Didžiojo Penktadienio pamaldos baigiamos. Tačiau bažnyčia netuštėja.

Tikintieji vieni išeina, kiti ateina, lankydami Švč. Sakramentą ir mąstydami V. Jėzaus kančią ir mirtį už mūsų nuodėmes.

Jeigu nėra naktinės adoracijos, tai kunigas

Marijampolės Petro Krlaučiūno
viešoji biblioteka

000192661

prieš užrakinamas bažnyčia, nu Ja-585
Sakramentą, uždaro Jį altoriuje ir li-
gesinti žvakes. Ryt rytą uždegus žvakes
vėl išstatomas Švč. Sakramentas.

Su mielu noru prisimename savo gyve-
nimo svarbius įvykius; su dėkingumu mi-
nime tuos žmones, kurie mums pasiaukėjo.
Tautos ir valstybės nemaža laiko ir lėšų
deda savo šventėms minėti, paminklus did-
vyriams statyti, knygoms apie juos išleisti
ir platinti.

Kristaus mirtis nustelbia visus visų am-
žių tautų, šalių, valstybių įvykius. Iš Kris-
taus mirties eina ant mūsų visokis gėris ir
palaima. Kristaus mirtis žmones pakėlė iš
nuodėmės ir įdiegė jiems Dieviškumo pra-
dą, kuris kelia žmones į tikras dvasines ir
medžiagines aukštybes. Kristaus mirtis pla-
čiai atvėrė dangaus vartus žemės gyvento-
jams.

Garbiname Tave, Viešpatie Jėzau Kris-
tau, ir šloviname Tave, kad per savo šventą
kryžių atpirkai pasaulį.

IMPRIMI POTES — P. Jos. Vaišnora MIC,
Sup. Prov. Kaunas, 1939. III. 16.

NIHIL OBSTAT — Cac Iustinus Novickas
MIC, Marijampolė, 1939. III. 18.

IMPRIMATUR — †Antonius Eppus, nr. 695.
Vilkaviškis, 21 mens. Martii 1939 a.

Išleido — Marijonai, leidinio nr. 236.

Spausdino — Marijonų spaustuvė Marijampolėje
1939 m.